

Bibelstudie over Markus-evangeliet

www.vivit.dk/bibelstudie. Martinskirken og Gratiakirken, 2021. Pastor Leif G. Jensen

Markus 1,1-13: Begyndelsen på evangeliet

Markus 1,1: Begyndelsen på Evangeliet

^{D92} **Mark 1:1** Begyndelsen på evangeliet om Jesus Kristus, Guds søn.

Første bibelstudie, Markus 1,1-38.

21. marts 2021

Vers 1: "Begyndelsen på evangeliet om Jesus Kristus, Guds Søn."

Hvis dette en overskrift til hele evangeliebogen, er bogen fortællingen om Evangeliets begyndelse. Evangeliet er altså vidnesbyrdet om, at Jesus Kristus er Guds Søn, som kommer til os.

Første del: Gennem sine undergerninger og forkyndelse opretter han Guds rige hos os. (1,13-8,26).

Andel del: Derpå forkynder han, at han skal lide meget ondt, dø og opstå (8,27-10,52).

Tredje del: Højdepunktet er, at han lider, dør og opstår og således bliver vores Frelser (11,1-16,14).

Det er evangeliets begyndelse.

Fortsættelsen er evangeliets forkyndelse i verden og hos os. Markus fortæller om denne fortsættelse i bogens slutning, 16,15-20.

Men vers 1 kan også forstås som overskrift over Markus 1,2-13. Og da er meningen den, at evangeliet begyndte med Johannes døbers forkyndelse, Jesus' dåb og fristelsen i ørkenen.

Det er evangeliet om "Jesus Kristus, Guds Søn". Evangeliet er budskabet om en person, hvem han er for os, og hvad han har gjort for os. Evangeliet er derfor ikke en lovbog, som instruerer os i, hvordan vi skal leve for at blive frelst. Men budskabet om ham, som er menneskenes Frelser. Jesus betyder "frelser". Kristus betyder "den salvede". Og Guds Søn betyder, at han har sit udspring i Gud selv, Fader, Søn og Helligånd.

I evangeliebogen nævnes, at Jesus er Gud søn her i vers 1 og i vers 11, hvor Faderen siger det om sin søn: "Du er min elskede søn".

I 1,25 er det urene ånder, som bekender, hvem Jesus er. Og i 3,11: *Ånden råbte: Du er Guds søn.* I 5,7 kalder den onde ånd Jesus for "den Højestes søn."

Disciplene hører vi ikke sige, at Jesus er "Guds søn". Men i 15,39 bekender en romersk officer, at Jesus er Guds Søn. Faderen, onde ånder og en hedensk officer.

Dog hører vi disciplene bekende, at Jesus er "Kristus". Og det er det samme som at han er "Guds Søn." Apostlen Peter bekender i 8,29: "Du er Kristus". Og i 9,41 bruger Jesus betegnelsen "Kristus" om sig selv. "I hører Kristus til".

Desuden hører vi, at dem, der forhører Jesus før korsfæstelsen, kalder ham Kristus.

Markus 1,2-8: Johannes Døber, den sidste store profet i den gamle pagts tid, baner Herrens vej, vejen for Jesus Kristus, Guds Søn.

² Som der står skrevet hos profeten Esajas: Se, jeg sender min engel foran dig, han skal bane din vej.

³ Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne!

⁴ -- således trådte Johannes Døber frem i ørkenen og prædikede omvendelsesdåb til syndernes forladelse.

⁵ Og hele Judæa og alle Jerusalems indbyggere drog ud til ham, og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder.

⁶ Johannes gik klædt i kamelhår og havde et læderbælte om livet, og han levede af græshopper og vildhonning.

⁷ Og han prædikede: «Efter mig kommer han, som er stærkere end jeg, og jeg er ikke værdig til at bøje mig ned og løse hans skorem.

⁸ Jeg har døbt jer med vand, men han skal døbe jer med Helligånden.»

Markus 1,9-13: Jesus døbes til sin gerning og føres ud i sult og fristelse

⁹ I de dage skete det, at Jesus kom fra Nazaret i Galilæa og blev døbt af Johannes i Jordan.

¹⁰ Straks da han steg op af vandet, så han himlene flænges og Ånden dale ned over sig som en due;

Vers 2-3: Som der står skrevet hos profeten Esajas: Se, jeg sender min engel foran dig, han skal bane din vej. Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne!

Evangelisten viser os, evangeliet har sit udspring i Guds løfter i Gamle Testamente. Evangeliet om Jesus Kristus, Guds søn, er fortællingen om, at Herren kommer. Når Jesus kommer, er det Herren, der kommer. "Herren" er Guds navn i Gamle Testamente. Jesus er Herren.

Johannes døber trådte frem i ørkenen ved Jordanfloden. Se på kortet over Israel på Jesu tid. Stedet var enten oppe ved Galilæa, hvor Genesaret sø gav vand til Jordanfloden, eller det var i flodens nederste del. At det måske var i nederste del antydes, når der står *at hele Judæa og alle Jerusalems indbyggere drog ud til Johannes og de blev døbt af ham i Jordanfloden.*

Her begynder evangeliet i menneskers liv, når de hører Johannes' prædiken og omvender sig.

Markus nævner Johannes døbers forkyndelse. Den handler om "ham, som kommer efter" Johannes og "er stærkere". Og han peger på den dåb, som Jesus skulle døbe med efter pinse. Dåb med Helligånden.

Prædikenen er: "omvendelsesdåb til syndernes forladelse." Bemærk: Omvendelsen er en omvendelse til syndernes forladelse, til tilgivelsen. Altså ikke en omvendelse til gode gerninger, men til tilgivelse.

Det er sandt, at gode gerninger vokser frem hos den, som er blevet tilgivet. Men ikke som en forudsætning for eller som en del af frelsen. Hvis omvendelsesdåb havde været til et nyt liv med gode gerninger, ville den ikke kunne redde os. Men nu er det omvendelsesdåb til tilgivelse. Derfor kan alle syndere være med. Skriften siger jo også, at hvor synden blev større, der blev nåden endnu mere overstrømmende rig (Romerbrevet 4). Derfor er det et evangelium og en gave at vi kan vende os til Guds tilgivelse.

Det er Skriftens vidnesbyrd om frelsen. I Apostlenes Gerninger hører vi også apostlen Peter prædike på samme måde om omvendelse og dåb: «Omvend jer og lad jer alle døbe i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave. (ApG 2,38). Evangeliet gives uden betingelser. Kræver hverken forbedring eller gode gerninger, men er intet andet end gave til de skyldige: "til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave."

Vers 9-11: Nu fortæller evangelisten, at Jesus drog fra Nazaret i Galilæa til Jordan. Enten i ved Jordans nordlige eller sydlige del. Og han blev døbt af Johannes.

De andre evangelister, Matthæus, Lukas og Johannes, er mere udførlige og fortæller mere om omstændighederne. Her får vi kun det vigtigste at vide: At Faderen talte og Helligånden dalede ned som en due. Og Guds Søn var i flodens vand. Den treenige Gud åbenbarer sig for os ved Jesu dåb.

<p>¹¹ og der lød en røst fra himlene: «Du er min elskede søn, i dig har jeg fundet velbehag!»</p> <p>¹² Straks efter drev Ånden ham ud i ørkenen.</p> <p>¹³ Og i fyrre dage var han i ørkenen og blev fristet af Satan; han levede blandt de vilde dyr, og englene sørgede for ham.</p>	<p>Umiddelbart derefter førte Ånden Jesus ud i ørkenen, hvor han var i 40 dage og blev fristet af Satan. Faderen sørgede for ham ved sine engle.</p> <p>Gud sender sin søn for at han skulle ydmyges. Sønnen lod sig føre i lydighed. Det var ikke Satan, som førte ham, men Ånden. Det var Guds vilje, at han skulle lide sult og fristelse. Han lod sig føre dybt ind i vores menneskeliv. Evangeliet slutter jo også med, at han dør på korset og bliver begravet. Der, i lidelse og død, bliver han vor Herre og Frelser.</p> <p>Her i ørkenen møder han den Onde og det onde. Det er et varsel om, hvad der kommer senere i Markus-evangeliet, nemlig en konfrontation og et fjendskab, en dom og en befrielse og frelse. Det kommer, hvor Jesus møder den Onde. Og vi mærker, at Jesus holder ud. Han blev "fristet i alle ting, ligesom vi, dog uden synd" (Hebr 2).</p>
<p>1. del: Markus 1,14-8,26: Jesus er Guds Søn – bevidnes i forkyndelse og undergerninger – skaber tro og vækker modstand</p>	<p>Den profet, som havde forkyndt omvendelse til syndernes forladelse, var blevet sat i fængsel. Det var situationen, da Jesus begyndte sin gerning.</p> <p>Det fortæller os noget om, at der nu kan forventes fjendskab og modstand også imod Jesus. Evangeliet bliver ikke nogen let historie om jordisk lykke.</p> <p>Efter at Johannes var fængslet, sagde Jesus ikke: "Så trækker jeg mig. Jeg skal ikke have samme skæbne". Nej, han prædikede Guds evangelium. Han forkyndte, at Guds rige var kommet nær. Og han forkyndte ligesom Johannes: "Omvend jer og tro på evangeliet!"</p>
<p>Markus 1,14-15: Sammenfatning af evangeliets forkyndelse</p> <p>¹⁴ Efter at Johannes var blevet sat i fængsel, kom Jesus til Galilæa og prædikede Guds evangelium</p> <p>¹⁵ og sagde: «Tiden er inde, Guds rige er kommet nær; omvend jer og tro på evangeliet!»</p>	<p>Når vi møder vanskeligheder som kristne, må vi som Jesus holde fast ved det, Gud har sagt til os i vores dåb: nemlig at vi er hans kære børn. Og vi kan stole på, at vor Fader vil sørge for os i ørkenen, ligesom han sørgede for sin egen kære søn. Vi kan leve i frimodighed og tillid til, at Gud sørger for os, også når vi møder fjendskab og modstand som kristne.</p> <p>"Tiden er inde". På græsk "Tiden er opfyldt". Billedet er et glas, der fyldes. Gud talte mange gange og på mange måder gennem profeterne. Men nu ved dages ende taler han ved sin egen søn. (Hebr 1,1-3). Han forkynder, at Guds rige er nær. Det siger han, fordi han er kongen. Og hvor kongen er, der er kongeriget.</p> <p>Jesus forkynder det samme, som Johannes forkyndte: Omvend jer, for Guds rige er kommet nær. Omvend jer i tro på mig. Omvendelsen er en gave, fordi Jesus er der, hvor evangeliet bliver forkyndt.</p>
<p>Markus 1,16-20: Jesus kalder sine første disciple</p> <p>¹⁶ Da Jesus gik langs Galilæas Sø, så han Simon og Andreas, Simons bror, i færd med at kaste net i søen; for de var fiskere.</p> <p>¹⁷ Jesus sagde til dem: «Kom og følg mig, så vil jeg gøre jer til menneskefiskere.»</p>	<p>Her kalder Jesus sine fire første disciple, to brødrepar. Simon og Andreas og Jakob og Johannes. De nævnes igen og igen som nogle af dem, der får en særlig opgave. Han tog tre af dem med ved flere lejligheder. Johannes er den apostel, som skrev Johannes-evangeliet, tre breve og Åbenbaringen. Jakob, hans bror, blev den første apostel, som døde for troens skyld (ApG 12). Simon var den apostel, som senere fik tilnavnet "Peter". Markus 3,16. I Markus-evangeliet nævnes også "Simon den spedalske" og "Simon af Kyrene".</p>

¹⁸ Og de lod straks garnene være og fulgte ham.

¹⁹ Da han gik et stykke videre, så han Jakob, Zebedæus' søn, og hans bror Johannes i båden i færd med at ordne garnene.

²⁰ Straks kaldte han på dem, og de lod deres far Zebedæus blive tilbage i båden sammen med daglejerne og fulgte ham.

Markus 1,21-38: Et døgn i Jesu liv

²¹ Så kom de til Kapernaum. Da det blev sabbat, gik han straks ind i synagogen og underviste.

²² Og de blev slået af forundring over hans lære; for han lærte dem som en, der har myndighed, og ikke som de skriftkloge.

²³ Netop da var der i deres synagoge en mand med en uren ånd, og han skreg:

²⁴ «Hvad har vi med dig at gøre, Jesus fra Nazaret! Er du kommet for at ødelægge os? Jeg ved, hvem du er: Guds hellige!»

²⁵ Men Jesus truede ad ånden og sagde: «Ti stille, og far ud af ham!»

²⁶ Den urene ånd rev og sled i ham, gav et højt skrig fra sig og fór ud af ham.

²⁷ De blev alle sammen så forfærdede, at de sagde i munden på hinanden: «Hvad er dette? En ny lære med myndighed! Selv de urene ånder befaler han over, og de adlyder ham!»

²⁸ Og rygtet om ham kom straks ud overalt i hele Galilæa.

Disse fire apostle var fiskere. De fiskede i Genesaret. En stor sø. Ligeså lang, som Storebælt er bred, og lige så dyb som Storebælt på det dybeste.

Evangelisten Markus fortæller nu om et døgn i Jesu liv. *Da det blev sabbat, gik han straks ind i synagogen og underviste.*

Synagoge betyder "forsamlingshus", "et sted, hvor man gå hen og er sammen". Jøderne holdt sabbatten hellig og lyttede til Moses og profeterne hver sabbat. Her kom de fleste af Kapernaums indbyggere.

Synagoge betyder "forsamlingshus", "et sted, hvor man gå hen og er sammen". Jøderne holdt sabbatten hellig og lyttede til Moses og profeterne hver sabbat. Her mødte Jesus dem.

"Straks". Man mærker energien. Hvad skulle sabbatsdagen bruges til andet end at samles i byens "kirke", hvor man kunne lytte til oplæsningen af Moses og profeterne. Her blev Skriften også udlagt. Og man bad bønnen i Salmernes Bog.

Skriv "søndagen" ind i sabbattens sted. Du vågner. Det er søndag morgen. Hvad skal dagen bruges til? Jo, til at høre Guds ord, til at tage imod Guds åbenbaring om Jesus Kristus. Til at vokse i tillid til Jesus Kristus i fællesskab med din menighed. Lad energien i det lille ord "straks" sive ind i dine tanker og fyld dig med motivation. Bed for din menighed og for dem, som skal læse Skriften op for dig og de andre. Bed til Gud for ham, som skal prædike og uddele Herrens legeme og blod i nadveren. Det blive ren god søndag.

Kapernaum lå på den nordlige side af Genesaret sø. En by med handel og fiskeri. Det var der, Jesus havde hjemme (se Markus 2,1).

Jesus gik ind i synagogen og underviste. Og folk blev slået over hans lære, fordi han lærte med myndighed. Den myndighed havde de ikke mødt i de skriftkloges undervisning. Hvad var forskellen på dem og ham? Hvad var myndigheden i Jesu forkyndelse? Det bliver tydeligt, når vi læser videre i kapitel 2,1-12 og i følgende kapitler. Myndighed og autoritet. Lad os bruge det som "søgeord", når vi læser videre. Det er netop, hvad rodløse og usikre moderne mennesker har brug for. Nej, ikke autoritære ledere, men myndighed og vished hos en lærer, som elsker os og giver sit liv for os.

Markus fortæller, at Jesus havde myndighed over en "uren ånd". Denne urene ånd talte. Ikke manden, men den ånd, som havde besat ham. Og den onde ånd vidste, hvem Jesus var. Og Jo, Jesus fra Nazaret var kommet for at ødelægge Djævelens gerninger og drive de onde ånder bort fra besatte mennesker.

Her møder vi Jesu myndighed. Og folk bliver forfærdede. Jesus er ikke som andre skriftlærde. Han er Jesus = Frelseren. Kristus = den

<p>²⁹ Og straks de var kommet ud af synagogen, kom de ind i Simons og Andreas' hus sammen med Jakob og Johannes.</p> <p>³⁰ Simons svigermor lå med feber, og de fortalte straks Jesus om hende.</p> <p>³¹ Så gik han hen og tog hendes hånd og rejste hende op, og feberen forlod hende, og hun sørgede for dem.</p> <p>³² Da det blev aften, og solen var gået ned, kom folk hen til ham bærende på alle de syge og besatte;</p> <p>³³ og hele byen var stimlet sammen ved døren.</p> <p>³⁴ Han helbredte mange, der led af forskellige sygdomme, og uddrev mange dæmoner; men han tillod ikke dæmonerne at sige noget, for de vidste, hvem han var.</p> <p>³⁵ Ganske tidligt, mens det endnu var helt mørkt, stod Jesus op, og han gik bort og ud til et øde sted og bad dér.</p> <p>³⁶ Simon og de andre skyndte sig efter ham,</p> <p>³⁷ og da de fandt ham, sagde de: «Alle leder efter dig.»</p> <p>³⁸ Men han sagde til dem: «Lad os gå andre steder hen, til landsbyerne heromkring, så jeg også kan prædike dér; det er derfor, jeg er draget ud.»</p>	<p>salvede. Guds Søn = har sit udspring i Gud selv fra evighed af. Jesu forkyndelse stadfæstes af hans undergerninger.</p> <p>Efter gudstjenesten i synagogen var Jesus på besøg i Simons og Andreas' hus i Kapernaum ved søen. De andre to fiske-brødre, Jakob og Johannes, var også med. Simons svigermor lå med feber. Hun boede hos datteren og svigersønnen. Og Jesus helbredte hende.</p> <p>Denne beretning fortæller noget godt om, hvordan Jesu første disciple holdt sammen i deres familier. Det er godt at tage sig af sin nære familie. Det skal vi.</p> <p>Jesus blev ved med at lindre og hjælpe mennesker i nød. Her bevidner Markus, at Jesus er, hvad han navn betyder: "Frelser". Evangeliet er virkelig evangeliet om "Guds søn!" (Se 1,1).</p> <p>Selv om Jesus er Guds søn, er han dog også menneske, med alle de samme behov, som vi kender og har. Markus fortæller, at Jesus stod tidlige op næste morgen – søndag morgen – ud til et øde sted for at bede. Så havde han altså brug for at bede. Og det har vi også.</p> <p>De to brødre fandt Jesus og fortalte ham, at man endog her tidligt om morgen ledte efter ham. Han kunne næppe få lov at sove og bede. Men Jesus svarede, at nu skulle de drage til nogle af de andre byer for også at prædike dér.</p>
---	---